

Convenant

"Aanpak verdroging en verbetering van de waterkwaliteit Brabantse Wal"

Ondergetekenden,

1. De provincie Noord-Brabant, rechtsgeldig vertegenwoordigd door gedeputeerde O. Hoes gemachtigd door de commissaris van de Koningin 14 oktober 2009 handelende ter uitvoering van het besluit van gedeputeerde staten d.d. 13 oktober 2009 verder te noemen: 'de Provincie';
2. Evides N.V., gevestigd te Rotterdam, Schaardijk 150, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar directeur P. Vermaat verder te noemen: Evides;
3. Vereniging Natuurmonumenten, gevestigd te Eindhoven, Nachtegaallaan 5, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar regiodirecteur C.A.M. Rijnen verder te noemen: Natuurmonumenten;
4. Staatsbosbeheer, gevestigd te Tilburg, Spoorlaan 444, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar districtshoofd West-Brabant B.C.S. Seegers, verder te noemen: Staatsbosbeheer;
5. ZLTO, gevestigd te Tilburg, Spoorlaan 350, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door het bestuurslid ZLTO C.A.A. Coppens, verder te noemen: ZLTO;
6. Gemeente Woensdrecht, gevestigd te Hoogerheide, Huijbergseweg 3, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de wethouder P.A.M. Meeuwisse, verder te noemen: de gemeente;
7. Waterschap Brabantse Delta, gevestigd te Breda, Bergschot 69-1, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door het lid van het dagelijks bestuur H.B. Hieltjes, verder te noemen: het waterschap

Hierna tezamen te noemen: de partijen

Preamble

- De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit heeft op grond van artikel 10 a Natuurbeschermingswet 1998 (Nbwet 1998) de Brabantse Wal in ontwerp aangewezen als Natura-2000 gebied;
- De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit heeft bij de aanwijzing van het Natura-2000 gebied de Brabantse Wal instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd;

- De Brabantse Wal is vanwege de waterkwaliteit en verdrogingsproblematiek ook aangemerkt als een "sense of urgency" gebied¹;
- Partijen zijn in 2008 gestart met het gebiedsproces Brabantse Wal² (verder: "het gebiedsproces") om zo invulling te geven aan de wettelijke verplichting om een beheerplan voor het Natura-2000 gebied op te stellen;
- Partijen erkennen dat er sprake is van een waterkwaliteits- en verdrogingsproblematiek in de Brabantse Wal.
- Evides zal in het najaar van 2009 beginnen met het reduceren van de grondwaterwinning om zo direct een positieve bijdrage te leveren aan de "sense of urgency" die voor de Brabantse Wal geldt en daarmee eveneens tegemoet komt aan de waterkwaliteits- en verdrogingsproblematiek in de Brabantse Wal;
- Voor het reduceren van de grondwaterwinning van Evides is een afzonderlijk convenant gesloten tussen de provincie Noord-Brabant en Evides. Voornoemd convenant is geen onderdeel van dit convenant;
- Partijen hebben de wil geuit om zich in te spannen om de maatregelen uit bijlage 1 te realiseren. De wens is om deze inspanningsverplichtingen middels dit convenant vast te leggen;
- Dit convenant brengt geen verandering aan in en is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke vereisten, bevoegdheden, taken, rechten en plichten voortvloeiende uit de Natuurbeschermingswet 1998;
- Dit convenant is een privaatrechtelijke overeenkomst welke beheerst wordt door het Burgerlijk Wetboek.
- Bij dit convenant behoort één bijlage: "Maatregelenpakket Natura 2000 Brabantse Wal" (verder: bijlage 1).

Overwegende dat

- er in het gebiedsproces een ambitie is geformuleerd, inhoudende dat de partijen uit het gebiedsproces zich zullen inspannen om de maatregelen uit bijlage 1 te realiseren,
- partijen de navolgende uitgangspunten hebben geformuleerd bij de uitvoering van de maatregelen uit bijlage 1 (verder: "de maatregelen"):
 - o Partijen hebben als doel de verdrogingsbestrijding van het gehele Natura2000-gebied de Brabantse Wal,
 - o het is een gezamenlijke opgave van alle partijen om gezamenlijk maatregelen nemen,
 - o alle partijen uit het gebiedsproces worden bij de maatregelen betrokken,
 - o met de uitvoering van de maatregelen kunnen partijen bouwen aan vertrouwen,
 - o partijen de kwantiteit én kwaliteit als belangrijk ervaren; beiden worden meegenomen bij de uitvoering van de maatregelen,
 - o partijen in het najaar 2009 een start willen maken met de uitvoering van de maatregelen en de monitoring,
 - o er een parallelle aanpak met de gefaseerde reductie van Evides is,
 - o partijen de in artikel 3 genoemde randvoorwaarden respecteren bij de uitvoering van technische maatregelen,
 - o de provincie Noord-Brabant de regisseur is voor de uitvoering van de niet technische maatregelen.
- op basis van de best beschikbare ecologische kennis de navolgende uitgangspunten gelden voor de geo-hydrologische situatie van De Groote Meer:
 - o De veelvuldige droogval en de langdurige droogval vormen een bedreiging voor de benoemde habitats en de doelen voor drijvende waterweegbree en de geoorde fuut

¹ Het begrip sense of urgency is door de minister van LNV geïntroduceerd voor het stellen van prioriteiten in het kader van afspraken tussen Rijk en provincies rond de afstemming van KRW, GGOR, Natura- 2000 en ILG. De afspraken moeten voorkomen dat er een onherstelbare situatie ontstaat.

² In het gebiedsproces zitten alle belanghebbende partijen aan tafel om gezamenlijk een probleem of vraagstuk te verkennen en tot oplossingsrichtingen te komen. Daarnaast worden gezamenlijke afspraken gemaakt over de uitvoering en de financiering van het Natura-2000 gebied de Brabantse Wal.

- en dodars. Ook de kenmerkende soorten van het gewenste, zeer zwak gebufferde ven kunnen deze mate van droogstand niet tolereren;
- Het venpeil staat onder invloed van verschillende factoren: neerslag en verdamping spelen hierbij een belangrijke rol. Bij de monitoring wordt daarom gekeken naar een venpeil waarbij neerslag en verdamping worden gecorrigeerd.
 - het met de best beschikbare hydrologische kennis niet exact in te schatten is in welke mate welk gebruik bijdraagt aan het waterpeil van De Groote Meer;
 - door middel van monitoring tijdens en voorafgaand aan de eerste beheerplanperiode het mogelijk is om duidelijker in kaart te brengen welk bestaand gebruik van alle grondwateronttrekkers wat voor een effect heeft op De Groote Meer;
 - de verwachting is dat door het reduceren van de winning van Evides in combinatie met het uitvoeren van de maatregelen uit bijlage 1 het waterpeil in De Groote Meer voor het einde van het jaar 2015 zal zijn verhoogd met 25 centimeter ten opzichte van de jaren '80 en dit in beginsel voldoende is om tegemoet te komen aan de "sense of urgency";
 - de verwachting is dat door het uitvoeren van de maatregelen uit bijlage 1 er sprake is van een inperking van de aanvoer van voedingsstoffen en slib en dit is in beginsel voldoende is om tegemoet te komen aan de "sense of urgency",
 - bijlage 1 een overzicht is van de te nemen maatregelen en er daarbij een onderscheid gemaakt kan worden tussen twee hoofdmaatregelen zijnde de omvorming landbouwgronden naar natuur (Jagersrust en Steertse Heide) alsmede de reductie van de waterwinning van Evides en de aanvullende lokale maatregelen, waaronder de tijdelijke technische,
 - partijen met inachtneming van voorstaande de intentie uitspreken om de maatregelen uit bijlage 1 met inachtneming van het bepaalde in dit convenant uit te gaan voeren,
 - bij partijen de wil bestaat om in ieder geval de maatregelen Jagersrust en Steertse Heide uit bijlage 1 op duurzame wijze tot stand te brengen.

Komen het volgende overeen:

Artikel 1 Doelen en doelstellingen

- a. De partijen hebben het doel om in 2015 ten minste de 'sense of urgency'-opgave voor 'De Groote Meer' te behalen. Daarom verbinden partijen zich aan de volgende resultaten:
 - i. Het realiseren van een peilverhoging van 25 cm ten opzichte van de jaren '80, om hiermee een halvering te krijgen van de kans op volledige droogval.
 - ii. Het inperken van de aanvoer van voedingsstoffen en slib.
 - iii. De uiteindelijke ambitie ten aanzien van kwaliteit is om te voldoen aan de omschrijving in de Arts. et al.2001 van een zwak gebufferd ven.³
- b. De partijen hebben daarnaast het streven om tot een verdere verbetering te komen. Daarom zullen partijen zich inspannen om de volgende doelstellingen te behalen:
 - i. Het verminderen van de volledige droogval (vóór half juli) tot 1 keer per 10 jaar. Dit vraagt om een peilverhoging van 45 tot 50 cm in De Groote Meer ten opzichte van de jaren '80, gebaseerd op een gemiddeld klimatologische periode.
 - ii. De uiteindelijke ambitie ten aanzien van kwaliteit is om te voldoen aan de omschrijving in de Arts. et al.2001 van een zeer zwak gebufferd ven.

Artikel 2 Maatregelen uit bijlage 1

- a) Een voldoende resultaat ten aanzien van de in artikel 1 genoemde doelen en doelstellingen, kan alleen worden bereikt als de winningreductie van Evides wordt gecombineerd met de maatregelen uit bijlage 1. Deze kwalitatieve en kwantitatieve maatregelen hebben als uiteindelijk doel het realiseren van de Natura 2000 instandhoudingsdoelstellingen door bij voorkeur zoveel mogelijk het natuurlijk watersysteem op de Brabantse Wal te herstellen. Partijen zullen zich maximaal inspannen om de maatregelen uit bijlage 1 te realiseren.

³ Arts, G.H.P. (2001). Natuurlijke levensgemeenschappen van de Nederlandse binnenwateren deel 13, vennen. Achtergronddocument bij het Handboek Natuurdoeltypen in Nederland. Alterra, Wageningen.

- b) De Provincie stelt zich op als regisseur voor het uitvoeren van de niet technische maatregelen uit bijlage 1 en zal zich tot het uiterste inspannen om de noodzakelijke gebiedspartners tot medewerking te bewegen om de maatregelen voorspoedig uit te voeren.
- c) Evides neemt de inspanningsverplichting op zich om de lokale, tijdelijke, technische maatregelen uit bijlage 1, onder de randvoorwaarden van artikel 3, tot stand te brengen.
- d) Het is de intentie van de provincie Noord-Brabant om de maatregelen uit bijlage 1 op te nemen in het (ontwerp)-beheerplan met als doel om de maatregelen op te nemen in het definitieve beheerplan van het natura-2000 gebied de Brabantse Wal.
- e) Indien monitoring laat zien dat de resultaten uit artikel 1 niet bereikt worden en er significant negatieve effecten optreden ten aanzien van De Groote Meer, zullen de partijen in het gebiedsproces komen tot aanvullende maatregelen.
- f) Partijen zullen zich inspannen om duurzame maatregelen voor Jagersrust en de Steertse Heide te realiseren.

Artikel 3 Randvoorwaarden voor de uitvoering van de technische maatregelen

- a) Alleen technische maatregelen met een tijdelijk karakter zijn geoorloofd. Deze technische maatregelen worden beëindigd, tenzij aan het einde van de eerste beheerplanperiode geen passende duurzame alternatieven aanwezig zijn.
- b) De technische maatregelen mogen niet als alternatief voor duurzame maatregelen fungeren.
- c) Er mag geen sprake zijn van afwenteling naar andere gebieden.
- d) De aanvoer van gebiedsvreemd water is alleen toegestaan indien kwaliteit voldoet voor het behalen van de in het (concept) aanwijzbesluit geformuleerde instandhoudingsdoelstellingen voor het Natura-2000 gebied de Brabantse Wal.

Artikel 4 Geschilbeslechting

Alle geschillen in verband met dit convenant of met afspraken die daarmee samenhangen worden in het gebiedsproces besproken. Geschillen tussen partijen zullen binnen een maand besproken worden tijdens een bijzonder gezamenlijk overleg na schriftelijk kenbaar te zijn gemaakt naar de andere partijen. Indien dit geen uitkomst biedt dan bestaat er de mogelijkheid om een advies te vragen van drie onafhankelijke door partijen aangewezen personen.

Artikel 5 Toetreding partijen

Dit convenant staat open voor toetreding door derden die in een gelijke positie verkeren als partijen. Dit geldt in het bijzonder voor de BZW (Brabants-Zeeuwse Christelijke Werkgeversvereniging), gevestigd te Tilburg, Reitseplein 5, nu zij zich ten tijde van de afsluiting van het convenant positief heeft uitgelaten over dit convenant alsmede Grenspark de Zoom - Kalmhoutse heide, gevestigd te Kalmthout, Putsesteenweg 129.

Artikel 6 Tussentijdse opzegging partijen

Partijen spreken de intentie uit om gedurende de looptijd van dit convenant, medewerking aan het convenant te verlenen en deze niet te beëindigen, tenzij de omstandigheden (bijvoorbeeld op basis van publiekrechtelijke verplichtingen voortvloeiende uit de Natuurbeschermingswet 1998) zodanig gewijzigd zijn dat de gehoudenheid aan de medewerking naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet verwacht kan worden.

Artikel 7 Duur convenant

Het convenant is gesloten voor bepaalde duur. Dit convenant treedt in werking met ingang van de dag van ondertekening en eindigt van rechtswege na vaststelling - wettelijke termijn uit de Nbwet 1998 van drie jaar na aanwijzing door de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit - van het eerste beheerplan. Voor de afloop van het convenant dienen partijen te hebben vastgesteld of verlenging ervan (al of niet met aanpassing) wenselijk of nodig is. Bij beëindiging van het convenant zullen partijen in elk geval afspraken hebben gemaakt ten aanzien van het al of niet voortzetten van de maatregelen uit bijlage 1.

Artikel 8 Opzegging, wijziging en geschillen

- a) Wijziging van dit convenant kan uitsluitend geschieden indien partijen daartoe unaniem besluiten. Wijzigingen in dit convenant, daaronder de bijlagen begrepen, kunnen slechts schriftelijk worden overeengekomen.
- b) Tussentijdse eenzijdige opzegging door een der partijen kan slechts schriftelijk geschieden door mededeling aan de overige partijen en zal de werking van het convenant tussen de overige partijen in geen enkel opzicht aantasten.
- c) Partijen zullen zich inspannen om te voorkomen dat er geschillen ontstaan ter zake de totstandkoming, uitleg of uitvoering van dit convenant.

Artikel 9 Evaluatie

- a) Partijen zullen de uitvoering en werking van dit convenant evalueren.
- b) De provincie stelt hiervoor partijen als de grondeigenaren van de Brabantse Wal gelijkelijk in de gelegenheid om hun standpunt over de uitvoering en werking van dit convenant uiteen te zetten.
- c) De evaluatie van dit convenant zal in de periode van het eerste beheerplan worden verricht en een verslag daarvan zal worden opgemaakt door de provincie.
- d) De provincie biedt dit verslag vóór de evaluatie van het eerste beheerplan aan het gebiedsproces aan, zodat het kan worden meegenomen bij de evaluatie van de eerste beheerplanperiode.

Artikel 10 Monitoring

- a) De monitoring van de maatregelen uit bijlage 1 zal in het (ontwerp-)beheerplan worden omschreven.
- b) De exacte invulling van de monitoring zal in overleg met de partijen in het gebiedsproces tot stand komen.
- c) De provincie zal de monitoring van de maatregelen uit het (ontwerp-)beheerplan aan een onafhankelijke derde uitbesteden. Het te gebruiken hydrologisch model is het Grensparkmodel. Er zal ook rekening worden gehouden met de omstandigheid dat de effecten van diepe reductie zich pas na een sterke vertraging in het freetisch vlak openbaren.
- d) Elke zes maanden zal er aan alle partijen in het gebiedsproces verslag worden gedaan van de monitoringsresultaten.
- e) De monitoringsresultaten van het (ontwerp-)beheerplan zullen in het gebiedsproces worden geëvalueerd en zullen in de evaluatie van dit convenant, zoals verwoord in artikel 9, worden meegenomen.

Artikel 11 Financiering

Uit dit convenant vloeien geen financiële verplichtingen voort. Het betreft hier slechts een inspanningsverplichting om na dagtekening te starten met de maatregelen uit bijlage 1. In bijlage 1 zijn eerder gemaakte afspraken opgenomen. Bijlage 1 geeft daarnaast ook een indicatie van de kosten en de dekking van de maatregelen. Het is de intentie van partijen om in ieder geval voor het einde van 2009 verdere afspraken te maken over de financiering van de Steertse Heide.

Artikel 12 Afdwingbaarheid

Partijen zijn het erover eens dat zij zich tot het uiterste zullen inspannen om de in dit convenant vermelde doelen te realiseren maar dat met dit convenant niet wordt beoogd in rechte afdwingbare rechten en verplichtingen in het leven te roepen.

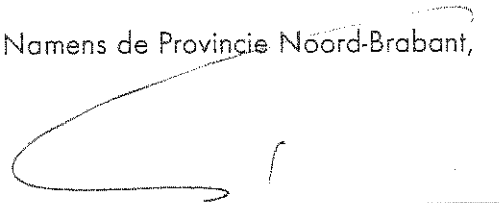
Artikel 13 Slotbepaling:

Het convenant bestaat uit 6 pagina's en bijlage 1

Het convenant gaat in op de dag van ondertekening.

Aldus opgemaakt te **De Groote Meer** op **10 november 2009**

Namens de Provincie Noord-Brabant,

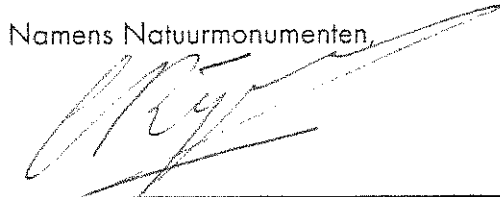
gedeputeerde O. Hoes

Namens de Evides N.V.,

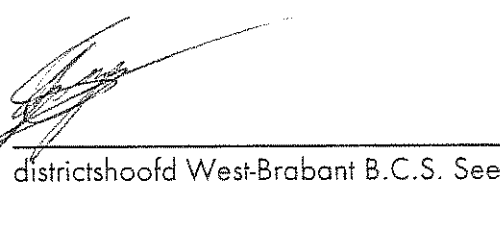
directeur P. Vermaat

Namens Natuurmonumenten,

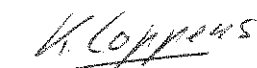
regiodirecteur C.A.M. Rijnen

Namens Staatsbosbeheer,

districtshoofd West-Brabant B.C.S. Seegers

Namens ZLTO,

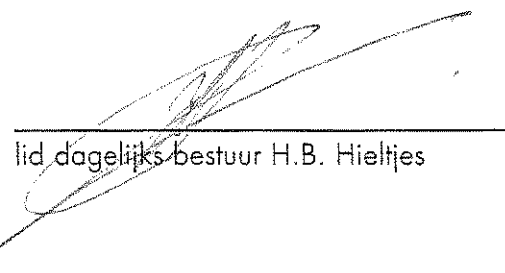
bestuurslid ZLTO C.A.A. Coppens

Gemeente Woensdrecht,

wethouder P.A.M. Meeuwisse

Waterschap Brabantse Delta,

lid dagelijks bestuur H.B. Hieltjes